

Pred nedavnim sem se hotel po trir dapolnem delu čez teden malo razvedriti. Sklenil sem, da poidem v Ormož, kjer se je predvajal lep film. Prišel sem pol ure pred predstavo. Stopim k blagajni. Tu se je trudil majhen deček, da bi videl skozi okence. Ko pogledam natančneje, vidim, da kleči na stolu. Dejal sem: »Prosim, vstopnico za 12. vrsto.« »Je že rezervirano,« mi odvrne. Nisem dobil druge vstopnice kot v 2. vrsti. Bilo je že skoraj vse rezervirano in nekaj razprodano. Plačam vstopnico in grem k vratom. Tu me ustavi majhen deček, ki je bil menda iste velikosti kakor oni v blagajni. Menda je predstavljaj reditelja. Vprašal sem ga, kaj hoče, ko mi pove, za kaj je tu. Bil sem vesel nad pridnim pionirčkom, hkrati pa sem bil nevoljen. Mladinci bi lahko nadomestovali te pionirčke. Pelje me v 2. vrsto, a tu je bilo nalaščeno otrok. Hočeš, nočeš, moral sem v prvo vrsto. A tu pred klopi je bil pravi živ-žav. Tu so bili menda zbrani vsi ormoški otroci. Pučenjali so kar so hoteli, saj ni bilo nikogar, ki bi napravil red. Bil sem že v drugih kinodvoranah, toda da bi bilo kaj takega, še ne pomnim. Saj ti mladi obiskovalci kina se pri predstavi niso dali miru. Nisem imel skoraj nič od tega, četr- tudi sem daleč brsil pete in izgubil čas.

Pa ne bi zameril, če bi bilo to eno samo nedeljo. Toda, to je bil le pri- mer. To se pa dogaja nedeljo za ne- deljo.

In še nekaj bi pripomnil. Godi se namreč to, da vedno ormoškim malomeščanom rezervirajo in to boljše se- deže. Delavce pa, ki se trudi skozi ves teden, nima niti pravega prostora, posebno, če še pride od daleč.

Svetoval bi tudi, da se najde v Ormožu kak mladinec ali starejši, ki bi nadomestil te pionirčke, ki kljub vsemu kažejo voljo postati dobri mladinci, in bi naredil v dvorani red, ki je zelo potreben. Tudi rezerviranja ne bi bilo treba. Naj si kupi vstopnico vsak, ki pride, ne pa da se streže ormoškim malomeščanom, ki so pre- visoki, da bi čakali v vrstah in na- zadnje niti včasih ne pridejo, kakor sem videl tudi zadnjič, ko so bili zadnji prostori napol nezasedeni.

M. M.

Felician Jakob iz Grajenšaka se je vedno rad držal črnega na belem. Pri zadnjih volitvah pa je izmenjal okus. Zdaj se mu je bolj dopadlo črno v črnem.

Svojim znancom je svetoval, naj se tudi oni držijo njegovega okusa.

Ljudje njegove vrste se težko pri- vadijo rdeče barve. Če bi bile vo- livne kroglice rdeče, gotovo ne bi bil za to, da bi šlo rdeče v rdeče.

*

Več kraljev v Sloveniji slovi po tem, da si je mogoče v njih v kratkem času ozdravit živce.

Sčasoma da po tem slovel tudi Ptuj. Kateri bolnik bo v Ptuj poizmi vsaj eno soboto po dnevu vzdržal močve v vrsti pri čakanju na meso 6 ur, kot to večkrat vzdržijo ptujske gospodinjice, se bo lahko vrnil v svoj kraj z zavestjo, da še ima zelo močne živce.

*

Povsod imajo kokoši navajene, da gredo zvečer v svoje kokošnjake. V Zabovcih na se je celo par tar- tov navadilo ponoči hoditi v taje ko- košnjake.

*

Ponekod je treba plačati račun za to, da si si, drugje pa za to, da si jedel.

V ptujski restavraciji »Moskva« se moraš zadovoljiti z ugovorljivjo, da si jedel in plačal.

Ko sem bil pred nedavnim v restav- raciji, sem naročil kisto juho. Natar- kar mi je potem zaračunal din 30.— za juho s kisom. Pri sosednji mizi je jedel drugi potnik enako juho. Njemu pa je zaračunala natakarica za kis z juho samo din 20.—.

*

Ljudje so manj razočarani med star- bim vremenom kot nad sošodmi. Slabema vremenu se je mogoče iz- ogniti, težko pa se je mogoče izogniti čudnim ljudem.

Železniškega uslužbenca Zadravca Franca iz Pušenc pri Ormožu gotovo ne bi noben potnik prosil za vodo, če bi vedel, da bo odpravljen s ploho kletvic.

Želneza potnika je grobo odstopil, ko ga je prosil za kozarec vode.

Pošteni delovni ljudje ničesar ne prikrivajo

Za špekulante pa je evidenca neprijetna zadeva

Ker je od sedanjih priprav naj- več odvisno, da bo popis živine, perutnine in panjev zares uspešen in točen, je nujno zasledovati, ka- ko se posamezni KLO-ji priprav- ljajo na to veliko kmetijsko akci- jo. Popis bo uspešno izveden sa- mo tam, kjer ga bodo ljudstvu znali pravilno pojasniti in kjer bo- do pritegnili k sodelovanju mno- žične organizacije.

Marsikje še ni prodrlo spozna- nje, kakšne važnosti za našo go- spodarstvo je statistika. Na stati- stiko in evidenco gledajo marsikje kot v kapitalističnih državah, kjer jo ustvarjajo zaradi nje same, ali pa da statistične podatke uporab- ljajo in zlorabljajo kakšne kapita- listične družbe. Pri nas je statistika v službi družbenega gospodarstva. Statistika je nujno potreben kom- pas našega gospodarskega razvoja, ki kaže, kje napredujemo in kje zaostajamo v graditvi države.

Krajevni ljudski odbori so pre- jeli od okrajne popisne komisije nalogo, da do 2. jan. t. l. sestavijo krajevne popisne komisije, ki so po uredbi o popisu živine dolžne ta- koj pristopiti k predpripravam in ki so v celoti odgovorne za izvedbo popisa. Slediti morajo točno vsem navodilom, ki jih bodo prejele od okrajne popisne komisije v času priprav in popisa. Doslej prejeta poročila nudijo pregled, kako so posamezni KLO-ji pristopili k delu. Do postavljenega roka je le 31 KLO-jev sestavilo popisne komi- sije in poslalo sezname. Med prvi- mi so bili KLO-ji: Desternik, For- min, Sela, Grajena, Gorišnica, Le- skovec, Turški vrh, Vid in Haj- dina. Od teh KLO-jev je tudi pri-

čakovati, da bo popis uspešno iz- vršen. Iz sprejetih poročil je pa tudi razvidno, da so ponekod ko- misije pomanjkljivo sestavljene, ker v njih ni predstavnikov mno- žičnih organizacij.

Ker je rok za popis kratek, naj se krajevne popisne komisije po- trudijo, da bodo vse priprave iz- vršene v določenem roku. Prva njihova naloga, kjer še tega niso storili, je, da takoj določijo popi- sovalce in da njihova imena po- šljejo okrajni popisni komisiji. Po- pisovalci naj bodo zanesljive ose- be, ki se ne bodo dale goljufati od vaških špekulantov, in osebe, ki bodo svoje delo opravile vestno in v določenem roku. Podrobna na- vodila za popis bodo prejeli na in- strukcijskih sestankih v nasled- njih dneh, ki se jih morajo udele- žiti vsi popisovalci in najmanj po dva člana krajevnih popisnih komi- sij. Komisije morajo nadalje vo- diti kontrolo nad sestavljanjem po- možnega spiska gospodarstev, ki jih bodo morali ob priliki kontrole članov okrajne popisne komisije predložiti v pregled. Obrazci in navodila so bila pravočasno do- stavljena in bo vsak izgovor ne- upravičen. V slučaju, da bi nastale kakšne nejasnosti ali ovire, naj se komisije takoj obrnejo na Okraj- no popisno komisijo, ki jim bo ta- koj nudila pomoč.

KLO-ji, ki še niso pristopili k tej važni gospodarski akciji, naj zamudo takoj nadoknadijo ter vlo- žijo vse sile v to, da bo popis v našem okraju pripravljen ter uspešno izveden.

Okrajna popisna komisija.

Fizkultura

Približno mesec dni je od tega, kar so telovadna društva v našem okraju končala z izvedbo letnih občnih zborov. Sedaj stoji torej izvedba letne skupščine pred Okrajnim telovadnim odborom. O pismu te skupščine ne bomo mnoge govorili. Jasno je, da mora biti letna skupščina ob pregledu dela v minulem le- tu preokretnica za morebitno nedejavnost Kakšnih pomembnih uspehov telovadna organizacija v našem okraju v pre- teklem letu res ni dosegla. Že na letnih skupščinah Telovadnih društev smo vi- deali, da ta niso nikakor dosegla svoje- ga cilja. Tako se je na potrebo množič- nosti popolnoma pozabljalo, nič manj pa tudi na to, da je politično-ideološka vzgoja članstva prav tako ena glavnih nalog naših telovadnih organizacij. Ne- razumljiva kadrovska politika Oblastne- ga telovadnega odbora in Telovadne zveze Slovenije je tudi deloma ovirala delo OTO; mamo je, da se je sekretar OTO v preteklem letu trikrat menjal. Brez pomoči sindikatov, mladinske in drugih organizacij, je bilo seveda Telovadnim društvom težko dosledno izva- jati svoje naloge. — Z vestnejšim sode- lovanjem vseh fizikulturnih referentov po sindikalnih podružnicah, ustanovah ter organizacijah se bo ta položaj brez dvoma izboljšal. Nerazumljivo bi bilo, če bi v tako močnih delavskih centrih, kot sta Strnišče in Majšperk, ali pa v številnih kmetijskih obdelovalnih zdru- gah, fizikultura našla plodnih tal.

Nedvomno je potrebno, da pošljejo vsa društva na skupščino Okrajnega telovadnega odbora, ki se bo vršila v ne- deljo, 8. jan. 1950, ob pol 8. uri v sindi- kalni dvorani železniškega doma, čimvečje število delegatov; pa tudi množične organizacije in sindikati naj ne dopustijo, da bodo manjkali njihovi zastopniki.

Upamo in pričakujemo, da bodo tudi fizikulturniki ptujskega okraja v četr- tem letu Titove petletke s svojim delom pokazali, da naš okraj ni med najslab- šimi in, da bodo z vsemi silami sodelo- vali pri izgradnji socializma s tem, da se bodo sami v fizikulturnih organizaci- jah izgrajevali v novega socialističnega človeka.

K. M.

OBVESTILA

SAP, poslovalnica Ptuj, obvešča pre- bivalstvo med Ptujem in Leskovcem, da je avtobusna progačasno ustavljena. Po odpravi tehničnih ovir se bo promet nadaljeval. Poslovalnica SAP Ptuj.

ZAHVALA

Zahvaljujem se za trud in požrtvoval- nost primariju kirurškega oddelka dok- torju tu. Kiharju Aleksandru in medi- cinskemu osebju ptujske bolnišnice, ki so mi pomagali do ozdravljenja z uspešno izvedbo težke želodčne operacije. Tumpelj Alojz Ptuj. Levstikova pot 2

OBVESTILO

Poslovalnica združenja slepih Jugosla- vije, okrajni odbor Ptuj, se je preselila iz Kerkove 6 v Slomškovo ulico (zraven zadruženje gostilne »Pri Roziki«). Tainištro.

IZGUBLJENO:

Kdor je našel v soboto, 17. decembra preteklega leta levo usnjeno rokavico v Ptuj ali na cesti do Hajdine, naj jo odda upravi »Našega dela« ali pošlje Mariči Alojzu, šol. upr. v Lovrencu na Dr. p.

Kdor je našel v Ptuj v preteklem tednu črno, usnjeno, levo žensko rokavi- co, naj jo odda v upravi »Našega dela«.

Izgubljeno nakaznico za krompir, ki jo je izstavil MLO Ptuj na ime Simonič Ida, Krčevira 23, proglašam za neveljav- no.

Narocajte mariborsko kulturno-politično revijo

»NOVA OBZORJA«

Naročnina 200 din letno, 100 din pol- etno. — Naročila sprejema uprava: Maribor Gosposka ul 25

V Vičancih bodo odprli nov rov

Sedanjí odkopi v okrajnih premo- govnikih Sodinci—Vičanci so v glav- nem izčrpani. V Sodincih je izkopa- vanje predvideno le še za okrog tri mesece. Z novimi odkopi bi se sicer odprla nova ležišča, ki pa bi bila ne- rentabilna predvsem zato, ker bi se pridobivanje premoga začelo lahko šele v letu 1951. Upravno operativno vodstvo se je za to odločilo, da bodo v Vičancih poglobili sedanji rov za eno etažo, s čemer se bo odprlo okrog 7000 ton premoga, ki se bo začel od- kopavati po šestih mesecih. Za to potrebna strojna oprema bo dobavljena iz lokalnih virov.

Na ta način bi torej nastal v okraj- ni produkciji premoga izpad za gotovo dobo, dokler bi trajala pripravljalna dela. Da bi se temu izognili, se pred- videva odpiranje rova Vičanci II. Delo pri tem se je že začelo in bo čez

mesec dni dalo že premog. Rezerva premoga v tem rovu znaša okrog 10.000 ton.

Do sedaj je bil odvoz premoga iz Sodinc ob slabem vremenu skoraj ne- mogoč zaradi slabega stanja ceste. Sedaj bo tudi to vprašanje urejeno. Tudi do sedaj bi bile večje količine premoga na razpolago potrošnikom v ptujskem okraju, če bi bila prevozna sredstva v zadostni meri na razpo- lago. Z. J.

Opozorilo naročnikom

Te številke »Našega dela« nismo več po- slali tistim naročnikom iz Ptujja, ki so nam še dolžni naročnino za lansko leto. — Tudi pri tisku velja načelo: »Kdor skupnosti ne daje, od nje tudi ne more prejemati.« — Uprava.

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Več pozornosti prašičereji pri kmečko obdelovalnih združenjih

Dipl. ing. ZOREC EGON

Vprašanje masšob je za nas vse pereče vprašanje. Naš socialistični sektor pred- vsem naše kmetijske obdelovalne za- druge so v preteklem letu polagale vse premalo pažnje na to panogo kmetijstva odnosno živinoreje. Ob pregledu njiho- vih proizvodnih planov in njih realizaciji ob zaključku leta je bilo možno opaziti tako pri starih kakor pri novih zadru- gah, da so na prašičerejo polagale bore malo pozornosti. Zadrudniki so redili kakšno svinjo na ohišnici — to je bilo vse.

V letošnjem letu bodo morale kmetij- sko obdelovalne zadruge proizvodnjo v pogledu prašičereje na vsak način po- večati ter temeljito razmisliti, kje bi se dalo kaj izboljšati, da bi tudi njihovo gospodarstvo v celoti bolje uspevalo ter donosalo večje prideleke tudi s strani te panoge živinoreje. Zadruge razpolagajo in bodo razpolagale s sredstvi za proiz- vodnjo — treba bo več volje in zaveda- nja važnosti proizvodnje živinoreje. Še posebej prašičereje. Pred kratkim smo obravnavali v rubriki razna krmila ter njihovo vrednost za prašiče. Danes bo govorja še o nekaterih čimilitjih, ki imajo vpliv na razvoj prašičereje.

Svinjaki. Mnoga naši zadrudniki, kot mnogi ostali prašičereji, so še mislje- nia, da je za prašiča vse dobro, kar je

seveda temeljito zgrešeno. Vedeti je treba, da je prašič živo bitje, ki ima za svoj razvoj določene zahteve. Slabi svin- jaki so velika ovira uspešni prašičereji. Pri tem seveda nikdo ne poudarja, da naj kmetijsko obdelovalne zadruge gra- de drage betonske hleve, ker ti mnogo- krat niso niti najboljši, razen tega, da je za takšne gradnje velika težava za ma- terial. Betonski hlevi so vlažni, hladni, posebno še, če nimajo propustnega poda. Tu se kaj rade naselijo tudi klice raz- nih bolezni, predvsem kuge. Hlevi so lahko leseni, imeti morajo primerno ve- likost, biti morajo svetli in primerni za čiščenje. Pod naj bo, iz betona, boljši pa je še iz žgane opeke. Razumljivo je, da je hleve treba zračiti, da živali ne osta- jajo ves čas v sozari. Zelo primerne in praktične svinjake so zgradili v pre- teklem letu na državnih posestvih v Tur- nišču in v Zavrču.

Za rejo je največje važnosti plemen- ska žival: svinja in merjasec. Posebno pažnjo moramo polagati na izbiro mer- jasca, na njegove lastnosti, ki jih bo prenašal na potomstvo. Vsaka pasma prašičev ima svoje dobre lastnosti. Zato moramo za svojo pasmo izbrati samo takšnega merjasca ki v sebi združuje najboljše lastnosti dotične pasme. Treba je tudi vedeti, kako merjasec svoje last- nosti prenaša na svoje potomstvo. Ple-

menski merjasec mora biti popolnoma zdrav, ploden, imeti mora krepko telesno konstrukcijo, dobro mora izkoriščati hrano in biti mirne narave. Koža mer- jasca ne sme biti groba, trda, ščetine morajo biti fine in mastne. Barva kože naj bo rdečkasta, prepletena s finimi krvnimi žilicami, ne pa blede kot perga- ment, ker je takšna koža skoraj vedno znak bolezni. Zdravega merjasca opazimo že po njegovi hoji, prebavi in pogledu.

Veliko pozornost je treba posvetiti tudi plemenski svinji. Poleg ostalih last- nosti je treba pri njej paziti na to, ko- liko mladičev je lahko pričakovati od nje. V tem naj bo za kaziplot to, da vz- memo plemensko svinjo iz močnega gnezda.

Za vsak svinjak je treba urediti leta- lišče. Najboljše je v tem pogledu, če imamo prostor za pašo. S pašo bomo sploh imeli pri prašičereji mnogo večje uspehe, prirastek teže bo mnogo večji, prehrana cenejša, prištedil pa nam bo ta način reje tudi veliko časa. Plemenska svinja bo ob paši povrgla močnejše pra- sce in v večjem številu ki jih bo lažje in bolje dojila, kar bo seveda vplivalo na to, da bo naraščaj tudi bolj zdrav. Če pustimo 3 do 4 mesece starega pra- ščka na pašo, bo ta veliko bolj zdrav, kot če bi ga stalno imeli v hlevu, hitreje bo rastel, postajal bo močnejši na več- jem trupu se bo pri pitanju lažje nabrala večja. Take živali bodo v času intenziv- nejše. Take živali ibodo v času intenziv- nega pitanja požrle več hrane in to tudi dobro izkoristile. Paša je pa poleg tega najcenejša kрма. Posebno važna je pred- vsem v času pomanjkanja kreme v prvih poletnih mesecih, ko živali lahko na paši

prčakajo prvih pridelekov okopavin. Pri tem prištedimo tudi na času, ki je po- treben za pripravo kreme. Vsak priroden pašnik ali slabši travnik lahko služi za pašnik za svinje, čeprav je tudi močno zapleveljen. Ni pa dober če je presuh ali prevlažen — ruša mora biti gosta ter vsebovati čim več sladkih trav in detelj. Pašnik naj bo čim bližje hlevu, ker prašiči ne morejo daleč hoditi. Treba je tudi, da je v bližini voda za napajanje. I ha dobrega pašnika preživi v poletnih mesecih od 20 do 30 prašičev, za enega je potrebno torej 3 do 5 arov. Pašnik moramo razdeliti z ozirom na število prašičev. Žival naj svoj prostor čisto po- pase, ne pa prenikno. Starejši prašiči, merjasci in svinje v začetku brejosti se prehranijo na paši brez dodatne hrane. Mladim prašičkom in močno brejim svin- jam dodajamo polovico kreme, kot bi jo dobivali v hlevu. Svinjam, ki dojijo, je treba dodajati zrnja. Pri tem se moramo posluževati tehtnice, ki nam bo povedala, koliko kreme je treba dodajati. Mladi prašiči in prvesnice morajo pridobiti na teži dnevno 300 do 400 gr, odrasle pa tedens- ko 1 kg. Razumljivo je, da je treba pašnik negovati in gnojiti, da bo zares pašnik.

Posebej pa skrbimo za prehrano bre- jih in doječih svinj. 3 do 4 tedne predno bo svinja kotila, jo je treba ločiti od dru- gih in ji izboljšati hrano. V tem času ji je treba dati dnevno 2 kg mešane kreme, ki naj bo iz 30% ječmena, 30% ovs, 30% otrob in 10% krmne moke ali rib- jega olja. Vsakemu kg primešamo še 30 gr kladnega apna. Dodamo še 6 kg sveže pese. Svinjo, ki doji 6 do 8 ali celo več prašičkov, moramo razumljivo

izdatneje krmiti, da bo lahko mladiče prehranila in da se bodo ti pravilno raz- vijali. Teža mladičev se mora v prvih 10 dneh podvojiti.

Kotenje. V prvih 48 urah po kotenju dobi svinja samo tekoč napoj iz otrob, ječmenovega zdroba in ovs, (0,5 kg na glavo). Poleti smemo svinjo izpustiti v prvem tednu enkrat, v drugem pa dvak- rat na dan na pašo. Pozimi jo dnevno puščamo na tekalniše mesto paše ali druge zelene kreme ki dajemo narezano peso, ki jo pomešamo z rezanico detelje ali lucerne ter malo otrobov.

Prašički ostanejo pri materi okrog 10 tednov. Svinjo krmimo v tem času števil- prascev in njeni telesni teži primerno. Krma, ki je potrebna za vzdrževanje te- lesne teže živali, se imenuje vzdrževalna hrana. Poleg te mora žival dobiti še hrano za tvorbo mleka, to je produkci- ska krma.

N.pr.: vzamemo za vzdrževalno krmo 0,25—1 kg mešanice ovs, ječmena, otro- bov, koruze itd. 3—4 kg krompirja (ku- hanega) in 10 kg z ovsenimi plevami po- mešane pese. Poleti je še paša.

Za produkcijo mleka dodamo: 0,25 kg zdroba žitaric na prašiča. Da ne bi pri- manjkovalo, dodamo še do 20 gr klai- nega apna, kar se pa seveda ravna po krmli, ki jo dobiva mati. Če preračunamo krmo z ozirom na potrebe beljakovin, mora dobiti svinja dnevno 500 do 600 gr prebavljivih beljakovin. Prav lahko bo- mo po tabeli izbrali primerno vrsto in količino mešanice. Skrbno moramo za- sledovati razvoj prascev ter temu pri- merno uravnavati krmiljenje matere.